

The Mediation Role of Problem-Oriented, Emotion-Oriented and Avoidance Coping Strategies in the Relationship between Neuroticism and Emotional Divorce in Couples With Acute Conflict in Amol City

Seyyede Kosar Majidi¹, Mahdi Akbari*²

1. Ph.D. student in Psychology, Department of Specialized Psychology, Islamic Azad University, Sari Branch, Sari, Iran.

<https://orcid.org/0009-0000-5948-7755>

2. Ph.D., Psychology, Assistant Professor, Department of Psychology of Farhangian Tehran, Tehran, Iran.

<https://orcid.org/0000-0002-1870-5418>

Article Info

ABSTRACT

Article type:
Research Article

Article History:
Received:
June 30, 2024

Accepted:
September 20, 2024

Keywords:

Neuroticism,
emotional divorce,
coping strategies,
couple conflict..

Introduction: The purpose of this article was to determine the mediating role of coping strategies in the relationship between neuroticism and emotional divorce of Amol city couples. **Method:** This research was of a descriptive-correlation type. The statistical population included all the couples who referred to counseling and psychology centers in Amol city in the year of 1401-1402, out of which 308 people were selected by cluster sampling method. From the emotional divorce questionnaires of Mohammadi and colleagues (2014); Costa and McCarey's (1992) big five personality questionnaire and Parker and Endler's (1990) coping styles were used to collect data. To analyze the data, Pearson's correlation coefficient and path analysis were used using spss and Amos software. **Finding:** Based on the results, neuroticism has a positive and significant effect on the emotional divorce of couples with acute conflict. ($P < 0/001$) Also, the results of the analysis of structural equation modeling showed that the conceptual model of the research has a very good fit with the experimental data, and the emotion-oriented and problem-oriented coping strategy has a mediating and meaningful role in the relationship between neuroticism and emotional divorce ($P < 0/001$; $P < 0/013$), but the avoidance-oriented coping strategy in the relationship between neuroticism and Emotional divorce has no mediating and meaningful role ($P > 0/05$). **Conclusion:** The results indicate that the rate of emotional divorce can be reduced by improving coping strategies in couples with acute conflict and paying attention to the personality trait of neuroticism.

Cite this article:

Majidi, S. K., Akbari, M. (2024). The mediation role of problem-oriented, emotion-oriented and avoidance coping strategies in the relationship between neuroticism and emotional divorce in couples with acute conflict. *Journal of Islamic-Iranian Family studies*. 4(1), 70-88.

Mahdi Akbari

Corresponding Author

Address: Faculty of Behavioral Sciences, Farhangian University, Shahid Chamran Campus, Farhangian University, Tehran, Iran.

Email: Mahdiakbari1362@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

Specialists and psychologists give special importance to the study of family and married life. Differences in attitudes, beliefs and expectations related to marital relationship may lead to imbalance in marital relationships. Failure to reconcile these differences and conflicts may lead to divorce. Marital conflict and divorce are among the most stressful situations that people face. One of the psychological factors of people that can be influenced by their personality traits and affect their emotional release is coping strategies. is to achieve. People who have an emotional divorce use more emotion-oriented strategies and less than problem-oriented strategies, which has an adverse effect on couples' relationships. Coping strategies refer to changing a person's cognitive and behavioral efforts to meet internal and external needs that are beyond her ability to achieve. Coping strategies can be divided into problem-oriented and emotion-oriented categories based on their different functions and expressions. The former has a positive effect on the individual and includes problem solving and seeking social support, while the latter has the opposite effect and includes venting, avoidance, fantasy, denial, etc. A review of the research background shows that one of the most important variables in divorce is the variable of neuroticism. Neuroticism primarily involves negative affect and is often classified as irritability, anger, worry, sadness, and vulnerability. Based on the intrapersonal and interpersonal model, neuroticism offers explanations for how it may reduce the quality of the marital relationship. So that the intrapersonal models of neuroticism are focused on the behaviors or personality traits that people bring in relation to themselves. Accordingly, neuroticism colors the way a person perceives his life. People who are highly neurotic have a trait-like tendency to "report unhappiness, depression, and dissatisfaction over time regardless of the situation." Neuroticism reduces marital stability and causes a negative attitude towards life and depression and other disorders and problems in couples' relationships and predicts emotional divorce. In addition, emotional divorce is a psychological mechanism that couples withhold their emotions and feelings from their spouses when they feel that the marriage has lost its function, because they may not be able to express their feelings satisfactorily and are forced to They live together without having any love for each other. Emotionally divorced couples engage in negative behaviors to hurt, undermine, and destroy each other in the absence of the respect and love found in a healthy relationship. It is characterized by lack of emotional understanding, marital dissatisfaction, lack of intimacy, indifference to or disregard for each other's feelings, and emotional distance.

Methodology

The statistical population of this research included all the couples of Amol city in 1402-1401 who have referred to counseling and psychology centers of Amel city, their number

is more than 1125 people. The number of samples was selected by cluster sampling method from among the couples referring to psychological counseling centers in Amol city. Cochran's formula was used to determine the sample size. And 308 people were selected as a sample and the entry criteria included: couples should not be divorced and between the ages of 24 and 58, and the exit criteria: people who got divorced and people who did not come with their consent and did not want to cooperate.

Results Describing demographic characteristics showed that 37.3% of the participants were male and 62.7% were female. Education was 7.1% diploma and sub-diploma, 31.8% post-diploma, 47.1% bachelor, 10.7% post-graduate and 3.2% PhD. The size and standard deviation of age was 36.29 ± 6.03 years

According to the skewness values (between -2 and 2) and kurtosis values (between -3 and 3) of the research variables it can be said that the data distribution is normal.

Table 1. Coefficients and values of the structural model for the direct path

p	T	SE	B	B	path
direct effects					
0/822	0/225	0/079	-0/013	-0/018	Neuroticism-avoidant style
0/001	5/32	0/072	-0/29	-0/38	Neuroticism-problem-oriented style
0/001	9/54	0/067	0/47	0/64	Neuroticism-Emotional style
0/001	10/14	0/120	0/50	1/22	Neuroticism-emotional divorce
0/001	3/56	0/074	-0/15	-0/26	Avoidant-Emotional Divorce
0/005	2/77	0/081	-0/13	-0/22	Problem-oriented-emotional divorce
0/001	3/77	0/086	0/18	0/32	Emotionally oriented-emotional divorce
Indirect effects					
0/820	0/227	0/020	0/002	0/001	Neuroticism -> Avoidant style -> Emotional divorce
0/001	3/52	0/059	0/084	0/111	Neuroticism -> emotional style -> emotional divorce
0/013	2/46	0/035	0/034	0/405	Neuroticism -> problem-oriented style -> emotional divorce
Total effects					
0/765	0/356	0/05	-0/0015	-0/019	Neuroticism-avoidant style
0/001	5/32	0/072	-0/29	-0/38	Neuroticism-problem-oriented style
0/001	8/11	0/067	0/49	0/64	Neuroticism-excitatory style
0/001	8/54	0/120	0/53	1/35	Neuroticism-emotional divorce
0/001	4/25	0/074	-0/16	-0/29	Avoidant-Emotional Divorce
0/005	5/35	0/081	-0/14	-0/28	Problem-oriented-emotional divorce
0/001	4/17	0/086	0/19	0/36	Emotionally oriented-emotional divorce
p<0/05 * p<0/01 **					

neuroticism has a positive and significant direct effect on the emotional divorce of couples ($P=0.001$, $T=8.54$, $B=0.53$). And neuroticism has no significant effect on avoidant style ($P=0.765$, $T=0.356$, $B=0.0015$). And neuroticism has a direct and negative effect on problem-oriented style ($P=0.001$, $T=5.32$, $B=0.29$). And neuroticism has a direct and significant positive effect on emotional style ($P=0.001$, $T=8.11$, $B=0.49$) and avoidant style has a negative and direct significant effect on emotional divorce ($P=0.001$, $T=4$, $B=0.16$). and problem-oriented has a negative and significant effect on

emotional divorce ($P=0.005$, $T=5.35$, $B=0.14$). And the effect of emotion orientation on emotional divorce has a direct and significant positive effect ($P=0.001$, $T=4.17$, $B=0.19$).

Discussion

Based on the results obtained from the effect of neuroticism on couples' coping strategies, neuroticism has a significant direct and negative effect on couples' problem-oriented coping, and the direct effect of neuroticism on emotion-oriented coping was positive. But neuroticism had no effect on avoidant coping. The results are in line with the research of Bagherian et al. (Bagherian & Kraskian, 2016), Leandro & Castillo, 2010, Leszko et al., 2020, who indicated in their research that neuroticism has a significant relationship with coping strategies. The results based on the impact of neuroticism on the emotional divorce of couples showed that neuroticism has a direct and positive significant effect on the emotional divorce of couples. The results are in line with the researches of Esmaili et al. (2019) and Amani et al. (2021), Sayehmiri et al. (2020) and Malouff et al. (2005) and Asl and colleagues (1401). The results of the effect of coping strategies on couples' emotional divorce showed that the avoidant and problem-oriented coping strategy has a negative and significant effect on couples' emotional divorce, and the direct effect of emotion-oriented coping on couples' emotional divorce was positive. In other words, with the increase of the avoidance-oriented coping strategy and the trowel-oriented coping strategy, the emotional divorce rate of couples significantly decreases, and with the increase of the emotionally-oriented coping strategy, the emotional divorce rate of couples increases significantly. In some parts, the results are in line with the research of Amani et al. (2021) and Feshangchi and Bostan (2016).

Conclusion

Based on the results obtained from the effect of neuroticism on couples' coping strategies, neuroticism has a direct and significant negative effect on couples' problem-oriented coping, and the direct effect of neuroticism on emotion-oriented coping was positive. But neuroticism had no effect on avoidant coping. That is, the higher the neuroticism, the more emotion-oriented strategies are used and the less problem-oriented. The results based on the impact of neuroticism on the emotional divorce of couples showed that neuroticism has a direct and positive significant effect on the emotional divorce of couples. The higher the neuroticism, the higher the emotional divorce. The results of the effect of coping strategies on couples' emotional divorce showed that the avoidant and problem-oriented coping strategy has a negative and significant effect on couples' emotional divorce, and the direct effect of emotion-oriented coping on couples' emotional divorce was positive. As emotional divorce increases, the use of avoidant and problem-oriented coping strategies decreases, but the use of emotion-oriented strategies increases.

Limitations and Suggestions

One of the limitations of the self-report questionnaire in this study. Among the other points of the current research is that the current research was a cross-sectional type and the data was obtained at a specific point in time. Future research could examine the relationship between variables in a longitudinal study. It is also recommended to conduct similar research on more diverse samples from the city of Amol in different communities.

Funding

This article was not financially supported.

Ethics Approval and Consent to Participate

The cooperation of the participants in the current research was voluntary and their informed consent was declared. It was also emphasized on the necessity of confidentiality of participants' information. This study was approved by Islamic Azad University Ayatollah Amoli, Amol, Iran (approval no. IR.IAU.AMOL.REC.1402.117).

Acknowledgements

The authors express their gratitude to all those who contributed to this article.

Conflict interests

In this study, no conflict of interest was reported by the authors.

نقش میانجی‌گری راهبردهای مقابله مسئله‌مدار و هیجان‌مدار و اجتنابی در رابطه روان‌رنجوری و

طلاق عاطفی در زوجین دچار تعارض حاد در شهر آمل

سیده کوثر مجیدی^۱، مهدی اکبری^۲

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی، گروه روان‌شناسی تخصصی، دانشگاه آزاد واحد ساری، ساری، ایران.

<https://orcid.org/0009-0000-5948-7755>

۲. دکتری تخصصی، روان‌شناسی، استادیار، گروه روان‌شناسی فرهنگیان تهران، تهران، ایران.

<https://orcid.org/0000-0002-1870-5418>

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله :

مقاله پژوهشی

تاریخچه مقاله :

تاریخ دریافت:

۱۰ تیر ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش:

۳۱ شهریور ۱۴۰۳

واژه‌های کلیدی :

روان‌رنجوری،

طلاق عاطفی،

راهبردهای

مقابله‌ای، تعارض

زوجین

مقدمه: هدف مطالعه حاضر تعیین نقش میانجی‌گری راهبردهای مقابله‌ای در رابطه بین روان‌رنجوری و طلاق عاطفی زوجین شهرستان آمل بوده است. **روش:** این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و روان‌شناسی شهرستان آمل در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بودند که از بین آنان ۳۰۸ نفر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند. از پرسش‌نامه‌های طلاق عاطفی محمدی و همکاران (۱۳۹۴)؛ پرسش‌نامه پنج عامل بزرگ شخصیت کاستا و مک‌کری (۱۹۹۲) و سبک‌های مقابله‌ای پارکر و اندلر (۱۹۹۰) برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و Amos استفاده شد. **یافته‌ها:** بر اساس نتایج روان‌رنجوری بر طلاق عاطفی زوجین دچار تعارض حاد تاثیر مثبت و معنی‌داری دارد ($P < 0.001$). همچنین نتایج تحلیل مدلیابی معادلات ساختاری نشان داد که مدل مفهومی پژوهش با داده‌های تجربی برازش بسیار مطلوبی دارد و راهبرد مقابله‌ای هیجان‌مدار و مسئله‌مدار در رابطه روان‌رنجوری و طلاق عاطفی نقش میانجی و معنی‌داری دارد ($P < 0.001$; $P < 0.013$)، اما راهبرد مقابله‌ای اجتناب‌مدار در رابطه روان‌رنجوری و طلاق عاطفی نقش میانجی و معنی‌داری ندارد ($P > 0.05$). **نتیجه‌گیری:** بنابراین نتایج حاکی از آن است که با بهبود راهبردهای مقابله‌ای در زوجین دچار تعارض حاد و توجه به ویژگی شخصیتی روان‌رنجوری، می‌توان میزان طلاق عاطفی را کاهش داد.

استناد :

مجیدی، سیده کوثر، اکبری، مهدی. (۱۴۰۳). نقش میانجی‌گری راهبردهای مقابله مسئله‌مدار و هیجان‌مدار و اجتنابی در رابطه روان‌رنجوری و طلاق عاطفی در زوجین دچار تعارض حاد در شهر آمل. فصلنامه مطالعات اسلامی ایرانی خانواده. ۴(۲). صص ۷۰-۸۸.

مهدی اکبری

نشانی: دانشکده علوم رفتاری دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید چمران

دانشگاه فرهنگیان تهران، تهران، ایران.

نویسنده

مسئول:

ایمیل: Mahdiakbari1362@gmail.com

مقدمه

متخصصان و روان‌شناسان اهمیت ویژه‌ای به مطالعه خانواده و زندگی زناشویی می‌دهند (AL-shahrani & Hammad, 2023). تفاوت در نگرش‌ها، باورها و انتظارات مربوط به رابطه زناشویی ممکن است منجر به عدم تعادل در روابط زناشویی شود (Zakhour et al., 2023). ناتوانی در آشتی دادن این اختلافات و تعارض ممکن است منجر به طلاق شود (Al-Shahrani & Hammad, 2023). تعارض زناشویی و طلاق از جمله استرس‌زاترین شرایطی است که افراد با آن مواجه می‌شوند (Tolorunleke, 2014). به نظر می‌رسد یکی از عوامل روان‌شناختی افراد که می‌تواند تحت تأثیر ویژگی‌های شخصیتی آن‌ها قرار گیرد، راهبردهای مقابله‌ای است (Gashi et al., 2023; Haren & Mitchell, 2003). هنگام در نظر گرفتن نقش مقابله در ارتباط بین اختلاف زناشویی و طلاق، تعیین اینکه آیا یک متغیر میانجی یا تعدیل‌کننده است، مهم است. در این راستا فولکمن و لازاروس (Lazarus & Folkman 1984) دریافتند که مقابله به جای تعدیل، تأثیر استرس بر احساسات را واسطه و میانجی‌گری می‌کند (Fink & Shapiro, 2013). راهبردهای مقابله‌ای^۱ به عنوان تلاش‌های شناختی و رفتاری فرد برای دستیابی به کنترل و مدیریت موقعیتی که به عنوان یک تهدید تهدید فیزیکی یا عاطفی ارزیابی می‌شود، مفهوم‌سازی می‌شود (Aier, 2022). به عبارتی راهبردهای مقابله‌ای به تغییر تلاش‌های شناختی و رفتاری فرد برای برآوردن نیازهای درونی و بیرونی اشاره دارد که فراتر از توانایی او برای دستیابی است. راهبردهای مقابله‌ای را می‌توان بر اساس کارکردها و بیان‌های متفاوت به دو دسته مسئله‌مدار و هیجان‌محور تقسیم کرد. اولی تأثیر مثبتی بر فرد دارد و شامل حل مسئله و جستجوی حمایت اجتماعی است، در حالی که دومی تأثیر معکوس دارد و شامل تخلیه، اجتناب، خیال‌پردازی، انکار و غیره است (Zhou et al., 2022). با اشاره به تأثیرات بر کیفیت زناشویی، ادبیات نشان داده است که تنها راهبردهای مقابله‌ای متمرکز بر مسئله به طور مثبت با پیامدهای سلامت جسمی و روانی مرتبط هستند، درحالی‌که راهبردهای متمرکز بر هیجان‌برهزیستی روان‌شناختی تأثیر منفی می‌گذارد (Behmani et al., 2009). از سوی دیگر، دیدگاه جهت‌گیری صفت تأکید می‌کند که سبک مقابله‌ای فرد دارای گرایش شخصیتی است و در موقعیت‌ها ثابت در موقعیت‌ها است (Xu & Yang, 2024). یافته‌های مطالعات متعدد نشان می‌دهد که افراد دارای سطوح بالای روان‌رنجورخویی تمایل به استفاده کمتر از استراتژی مقابله مشکل‌محور دارند. در همین راستا هنگارتنر و همکاران (۲۰۱۶) به این نتیجه رسیدند که روان‌رنجوری با مقابله ناسازگار مرتبط است (Hengartner et al., 2017). علاوه بر این گاشی و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهش خود نشان دادند که همبستگی معنی‌داری بین ویژگی روان‌رنجورخویی و راهبرد مقابله‌ای-اجتنابی وجود دارد (Gashi et al., 2023). چندین مطالعه قبلی به بررسی علل طلاق عاطفی و ارتباط آن با سایر متغیرها پرداخته‌اند. در این بین روان‌رنجوری^۲ خصیصه‌ای است که به شدت با سطوح پایین‌تر کیفیت رابطه زناشویی مرتبط است (Esplin et al., 2024). روان‌رنجوری عمدتاً شامل عاطفه منفی است و اغلب بر اساس تحریک‌پذیری، عصبانیت، نگرانی، غمگینی و آسیب‌پذیری طبقه‌بندی می‌شود (Elston, 2020; Lahey, 2009). بر اساس مدل درون فردی و بین فردی، روان‌رنجوری توضیحاتی را در مورد اینکه چگونه ممکن است کیفیت رابطه زناشویی را کاهش دهد، ارائه می‌دهد. به طوری که مدل‌های درون فردی روان‌رنجوری بر رفتارها یا ویژگی‌های شخصیتی که افراد در رابطه با خود وارد می‌کنند متمرکز است (Whitton & Kuryluk, 2012). بر این اساس، روان‌رنجوری روشی را که فرد از زندگی خود درک می‌کند، رنگ می‌کند. افرادی که به شدت روان‌رنجور هستند، تمایلی

¹ Coping strategies² Neuroticism

شبيه به ويژگي "گزارش ناراحتی، افسردگی و نارضايتی در طول زمان بدون توجه به موقعیت" دارند (Esplin et al., 2024). بنابراین، کسانی که روان‌رنجوری بالایی دارند، بیشتر زندگی خود را منفی می‌بینند، از زندگی خود کمتر راضی می‌شوند و به نوبه خود، از روابط خود رضایت کمتری دارند که می‌تواند منجر به بروز اختلاف و طلاق گردد (Whitton & Kuryluk, 2012). در همین راستا شاهرخی و همکاران (۲۰۲۴) و سایه میری و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهش خود نشان دادند که روان‌رنجوری به طور معنی‌داری کیفیت رابطه زناشویی و رضایت زناشویی را پیش‌بینی می‌کند (Sayehmiri et al., 2020; Shahrokhi et al., 2024). در این بین طلاق عاطفی^۳ اولین مرحله طلاق است که بیانگر یک رابطه زناشویی رو به افول است که در آن صمیمیت و اتحاد به حس بیگانگی تلخ تبدیل شده، باعث سردی روابط زوجین می‌شود (Shabankare et al., 2021). زوج‌هایی که از لحاظ عاطفی طلاق گرفته‌اند، در غیاب احترام و عشقی که در یک رابطه سالم یافت می‌شود، رفتارهای منفی برای آسیب‌رساندن، تضعیف و تخریب یکدیگر انجام می‌دهند (Rasheed et al., 2021). همچنین شرکا به دلیل ضرورت و اجبار با هم زندگی می‌کنند، بدون هیچ‌گونه احساس عشق و تنها در مورد زندگی روزمره خود تعامل دارند (Jarwan & Al-frehat, 2020) و با فقدان درک عاطفی، نارضايتی زناشویی، فقدان صمیمیت، بی‌علاقگی نسبت به احساسات یک‌دیگر یا بی‌توجهی به احساسات یک‌دیگر و فاصله عاطفی مشخص می‌شود (AL-shahrani & Hammad, 2023). با توجه به تغییرات فوق‌العاده عوامل ایجاد کننده طلاق عاطفی در جامعه و با توجه به اینکه مطالعات قبلی بیشتر بر روی عوامل بین فردی و موقعیتی طلاق عاطفی متمرکز شده‌اند، بررسی نقش میانجی‌گری راهبردهای مقابله‌ای می‌تواند با توجه به ویژگی‌های شخصیتی زوجین، من جمله روان‌رنجوری که یک موضوع ذاتی است، خلاء مسئله حاضر را رفع نماید. در همین راستا امانی و همکاران (۲۰۲۱) بیان کردند راهبردهای مقابله‌ای به عنوان یکی از متغیرهای میانجی بر بهبود زندگی زناشویی و طلاق عاطفی مؤثر است (Amani et al., 2021). پراناتا^۴ (۲۰۲۴) در پژوهشی به بررسی عوامل استرس‌زا و سازوکارهای مقابله‌ای زنان مطلقه پرداخت و نشان داد که تقویت مکانیسم‌های مقابله‌ای مثبت همچون خود‌مدیریتی، لذت بردن از فرآیند، منحرف کردن مشکلات، گفتن مشکلات به دیگران، تقویت معنویت و خوداندیشی می‌تواند از آسیب زدن به زندگی زناشویی جلوگیری کند (Wahyuni et al., 2024). مونوز ویولانت و همکاران^۵ (۲۰۲۱) بیان کردند استفاده از راهبردهای مقابله‌ای می‌تواند ناسازگار شود و از سازگاری مؤثر افراد در عین اختلال در عملکرد و کیفیت روابط جلوگیری نماید (Muñoz-Violant et al., 2021). صدیقی و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان پیش‌بینی رضایت زناشویی دانشجویان زن متأهل دانشگاه شهید بهشتی براساس مؤلفه‌های ویژگی‌های شخصیتی و هیجان‌خواهی با میانجی‌گری راهبردهای مقابله‌ای آنان نشان دادند رابطه بین هیجان‌خواهی در مؤلفه‌های ماجراجویانه، تجربه‌خواهی، عدم بازداری، حساسیت به کسالت و هیجان‌واهی با رضایت زناشویی زنان متأهل، منفی و معنادار است و هیجان‌خواهی در زمینه تجربه‌خواهی سهم بیشتری در تبیین رضایت زناشویی زنان متأهل دارد (Sedighi et al., 2020). علاقتند و همکاران (۱۳۹۹) نیز بیان کردند کیفیت زندگی و سواد عاطفی به طور مستقیم و منفی؛ سبک مقابله‌ای هیجان‌مدار و هیجان‌خواهی به‌طور مستقیم و مثبت بر طلاق عاطفی تأثیر دارند (Alaghband et al., 2020). ازین رو با توجه به تأثیری که روان‌رنجوری در تحریفات شناختی ذهن افراد ایفا می‌کند و تأثیری که در شکل برخورد فرد با محیط اطرافش دارند و نیز تأثیر نسبتاً مشابه

³ emotional divorce

⁴ Pranata

⁵ Muñoz-Violant

راهبردهای مقابله‌ای در همین تعاملات، به لحاظ نظری راهبردهای مقابله‌ای می‌تواند به عنوان میانجی در رابطه بین روان‌رنجوری با مشکلات زناشویی خصوصاً طلاق عاطفی مورد بررسی قرار گیرد. از این رو در این پژوهش محقق به دنبال پاسخ به این سؤال است که آیا راهبردهای مقابله‌ای دارای نقش میانجی در رابطه بین روان‌رنجوری و طلاق عاطفی زوجین است؟

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

روش‌شناسی

روش پژوهش حاضر از نظر هدف نوع کاربردی، از نظر نحوه گردآوری اطلاعات غیرآزمایشی، از لحاظ ماهیت اجرا از نوع همبستگی مبتنی بر معادلات ساختاری است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه زوجین شهر آمل در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بودند که به مراکز مشاوره و روان‌شناسی شهرستان آمل مراجعه کرده‌اند که تعداد آنها بیش از ۱۱۲۵ نفر است. تعداد نمونه با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای از بین زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره روان‌شناسی شهرستان آمل انتخاب گردیدند. برای تعیین حجم نمونه از فرمول کوکران زیر استفاده شد. ونه

$$n = \frac{z^2 S^2}{d^2}$$

در این مطالعه از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای دو مرحله‌ای استفاده شده است. ابتدا کلینیک روان‌شناسی در شهر آمل به سه سطح یک، دو و سه دسته کلینیک‌های تحت نظارت اداره کل بهزیستی استان تقسیم شد و بعد از بین هر دسته یک کلینیک انتخاب شد و همه پرونده‌های زوجین در حال تعارض همان کلینیک (ارجاع شده از دادگستری و اورژانس اجتماعی آمل) به عنوان نمونه انتخاب شده است. در این جداول توان آزمون برای سطح معناداری ۰٫۱ و ۰٫۰۵ به تفکیک مقادیر مختلف حجم اثر (از ۰/۰۵ تا ۰/۸) برحسب تعداد نمونه لازم محاسبه شده است. بنابراین تعداد ۳۰۸ نفر بر اساس روش نمونه‌گیری خوشه‌ای دو مرحله‌ای به عنوان نمونه نهایی انتخاب شدند و ابزارهای پژوهش را پاسخ دادند. در این پژوهش از مطالعات کتابخانه‌ای (تدوین مبانی، تعاریف و مفاهیم نظری از منابع کتابخانه‌ای) و میدانی (از پرسشنامه) استفاده شد. در روش میدانی، پرسشنامه‌های مورد نظر در این پژوهش تکثیر و به صورت حضوری در اختیار زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهرستان آمل قرار گرفت. قبل از انجام پژوهش ابتدا معرفی نامه‌ای از دانشگاه آزاد آمل... آملی جهت هماهنگی با مراکز مشاوره اقدام گردید. پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌های تحقیق و حذف موارد ناقص و غیرقابل استفاده، پرسشنامه‌های برگشت داده شده طبق دستورالعمل‌های مربوط به هر کدام از پرسشنامه‌ها، اطلاعات استخراج، امتیازگذاری و به مقیاس‌های اندازه‌گیری تبدیل گردید و با توجه به اهداف و فرضیه‌های تحقیق داده‌های به‌دست‌آمده تجزیه و تحلیل شدند. در ادامه پرسشنامه‌های پژوهش آورده می‌شود.

پرسشنامه طلاق عاطفی: برای سنجش طلاق عاطفی از پرسشنامه طلاق عاطفی محمدی و همکاران (۱۳۹۴) استفاده شد (Mohammadi et al., 1396). این مقیاس دارای ۳۶ گویه و دارای ابعاد انتقاد و سرزنش، سکوت و جبهه‌گیری، واکنش عاطفی، آمیزش عاطفی، قدرت و منابع، فقدان و افسردگی و سرخوردگی، زاویه سوم، محدود کردن و مشکلات جنسی است. هر کدام از ابعاد دارای ۴ سؤال هستند که با یک مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای (هرگز تا همیشه) و هر ماده دارای ارزشی بین ۰ تا ۴ است (لازم به توضیح است در این مطالعه نمره‌گذاری برای یکسان‌سازی واحدها از ۱ تا ۵ نمره‌گذاری شده است). طیف امتیاز کلی افراد بین ۳۶ و ۱۸۰ خواهد بود. در پژوهش (Mohammadi et al., 1396) اساتید و متخصصان این حوزه، روایی و پایایی پرسشنامه را تأیید کرده‌اند، به طوری که پایایی پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ بالای ۰/۷۰ به دست آمده است.

پرسشنامه روان‌رنجوری: برای سنجش روان‌رنجوری از پرسشنامه استاندارد شخصیتی NEO-FFI فرم کوتاه تجدیدنظر شده پرسش‌نامه پنج عامل بزرگ شخصیت کاستا و مک‌کری (۱۹۹۲) که شامل ۶۰ سؤال است (Costa Jr & McCrae, 1992)، استفاده گردید. شاخص‌های مورد بررسی، شامل پنج شاخص شخصیتی روان‌رنجوری، برون‌گرایی، انعطاف‌پذیری، سازگاری و وظیفه‌سناسی می‌باشند که هر کدام توسط ۱۲ گویه، اندازه‌گیری می‌شوند. در این پژوهش از گویه‌های مرتبط با روان‌رنجوری (۱-۱۱-۱۶-۲۱-۲۶-۳۱-۳۶-۴۱-۴۶-۵۱ و ۵۶) جهت سنجش این متغیر استفاده شد. تمامی گویه‌های این پرسشنامه به صورت پنج گزینه‌ای (طیف لیکرت) پاسخ داده می‌شوند و هر گویه، امتیازی بین ۰ تا ۴ را به خود اختصاص می‌دهد (لازم به توضیح است در این مطالعه نمره‌گذاری برای یکسان‌سازی واحدها از ۱ تا ۵ نمره‌گذاری شده است). حداقل نمره در هر شاخص برابر ۱۲ و حداکثر نمره برابر ۶۰ است. بر اساس نتایج تحقیق کاستا و مک‌کری (۱۹۹۲)، در هر کدام از شاخص‌های پنج‌گانه مورد بررسی، هر چه نمره پاسخ‌گو بالاتر باشد، شدت شاخص مورد نظر نیز بالاتر خواهد بود. اعتبار پرسش‌نامه‌ی استاندارد شخصیتی NEO-FFI، در تحقیق کاستا و مک‌کری (۱۹۹۲)، برای شاخص روان‌رنجوری ۰/۸۵ گزارش شده است. روایی و پایایی پرسشنامه در تحقیق حقی (۱۳۸۹) نیز مورد تأیید و برای روان‌رنجوری بالای ۰/۷۰ گزارش شده است.

پرسشنامه راهبردهای مقابله‌ای: این پرسشنامه را در سال ۱۹۹۰ پارکر و اندلر و به منظور سنجش سبک‌های مقابله‌ای افراد در موقعیت‌های بحرانی ساخته‌اند. پرسشنامه سه زمینه اصلی رفتارهای مقابله‌ای را دربرمی‌گیرد: مقابله مسأله‌مدار؛ مقابله هیجان‌مدار و مقابله اجتنابی و بر اساس مقیاس ۵ ارزشی لیکرت مورد سنجش قرار می‌گیرد. حداکثر نمره برای هر ماده، ۵ و حداقل ۱ است. دامنه تغییرات سه نوع رفتار رویایی به این شکل است که نمره هر یک از رفتارهای رویایی سه‌گانه یعنی مسئله‌مدار، هیجان‌مدار و اجتنابی از ۱۶ الی ۸۰ است. یعنی هر کدام از رفتارها نمره بالاتری را کسب کند، آن رفتار به عنوان شیوه رویایی فرد در نظر گرفته می‌شود. پارکر و اندلر ابتدا پرسشنامه را که شامل ۷۰ ماده بود، بر روی ۵۵۹ دانشجوی پسر و دختر اجرا کردند، سپس با استفاده از تحلیل عاملی، داده‌ها را تفسیر و سه روش مقابله‌ای مسئله‌مدار، هیجان‌مدار و اجتنابی را استخراج کردند. سپس در سال ۱۹۹۰، پارکر و اندلر ماده‌های پرسشنامه را مورد تجدیدنظر قرار دادند و به ۶۶ ماده تقلیل دادند و مجدداً بر روی ۳۹۴ دانشجو اجرا کردند و در نهایت پس از تحلیل عاملی داده‌ها، آن را به ۴۸ ماده کاهش دادند. اندلر و پارکر (۱۹۹۰)، پایایی روش‌های مسئله‌مدار، هیجان‌مدار و اجتنابی را به ترتیب برای نمونه‌ی پسران ۰/۹۲، ۰/۸۲ و ۰/۸۵ و برای نمونه‌ی دختران ۰/۹۰، ۰/۸۵ و ۰/۸۲ به دست آوردند (Endler & Parker, 1990). فتوت احمدی (۱۳۸۰) نیز ضریب اعتبار پرسشنامه را از طریق ضریب آلفای کرونباخ برای مقابله

مسئله‌مدار پسران ۰/۹۲ و برای دختران ۰/۸۵؛ مقابله هیجان‌مدار پسران ۰/۸۲ و دختران ۰/۸۵ و مقابله اجتنابی پسران ۰/۸۵ و دختران ۰/۸۲ به دست آمد. در این تحقیق جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی از طریق نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ و تحلیل مسیر با نرم افزار Amos نسخه ۲۴ در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ استفاده شد.

یافته‌ها

توصیف ویژگی‌های جمعیت شناختی نشان داد که ۳۷/۳ درصد شرکت‌کنندگان مرد و ۶۲/۷ درصد زن بودند. تحصیلات ۷/۱ درصد دیپلم و زیر دیپلم، ۳۱/۸ درصد فوق دیپلم، ۴۷/۱ درصد لیسانس، ۱۰/۷ درصد فوق لیسانس و ۳/۲ درصد دکتری بود. میانگین و انحراف استاندارد سن برابر با ۳۶/۲۹±۶/۰۳ سال بود.

جدول ۱. شاخص‌های مرکزی و پراکندگی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی	VIF
روان‌رنجوری	۳۱/۰۹	۱۲/۰۵	۰/۴۷۳	۰/۹۴۴	۱/۵۲
طلاق عاطفی	۶۵/۹۱	۲۹/۱۸	۰/۰۲۷	-۱/۴۷۲	۱/۳۴
مقابله مسئله‌مدار	۴۷/۸۰	۱۵/۹۱	۰/۱۵۶	-۱/۲۹۴	۱/۱۹
مقابله هیجان‌مدار	۴۴/۲۱	۱۶/۲۳	۰/۰۷۹	-۱/۵۴۳	۱/۲۷
مقابله اجتنابی	۴۶/۲۶	۱۶/۶۱	۰/۲۱۶	-۱/۳۰۰	۱/۰۶

با توجه به مقادیر کجی (بین ۲، -۲) و مقادیر کشیدگی (بین ۳ و -۳) متغیرهای تحقیق در جدول ۱ می‌توان گفت که توزیع داده‌های به صورت نرمال است. بر اساس جدول ۱، نتایج حاصل از بررسی هم‌خطی چندگانه نشان داد که مقادیر آماره عامل تورم واریانس (VIF) در متغیرهای تحقیق کمتر از معیار ۱۰ است. بنابراین، بین هیچ یک از متغیرهای تحقیق هم‌خطی چندگانه وجود ندارد.

جدول ۲. همبستگی پیرسون (ارتباط روان‌رنجوری، راهبردهای مقابله‌ای و طلاق عاطفی)

روان‌رنجوری	مقابله مسئله‌مدار	مقابله هیجان‌مدار	مقابله اجتنابی	طلاق عاطفی
روان‌رنجوری	۱	-	-	-
مقابله مسئله‌مدار	۰/۲۹۱**	۱	-	-
مقابله هیجان‌مدار	۰/۴۷۹	۰/۲۳۰	۱	-
مقابله اجتنابی	۰/۰۱۳	۰/۰۸۶	۰/۰۳۴	۱
طلاق عاطفی	۰/۶۳۹**	۰/۲۶۹**	۰/۴۳۶**	۰/۱۵۳
	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۲

** = معناداری در سطح ۰/۰۵؛ *** = معناداری در سطح ۰/۰۱

بر اساس نتایج حاصل از جدول ۲ بین روان‌رنجوری با راهبردهای مقابله‌ای مسئله‌مدار و هیجان‌مدار و طلاق عاطفی ارتباط و همبستگی معناداری وجود دارد ($P < 0/001$)، اما بین روان‌رنجوری با مقابله اجتنابی ارتباط و همبستگی معناداری مشاهده نشده است ($P > 0/05$). همچنین بین طلاق عاطفی با راهبردهای مقابله‌ای مسئله‌مدار و هیجان‌مدار ارتباط و همبستگی معناداری وجود داشته است ($P < 0/001$).

جدول ۳. ضرایب و مقادیر مدل ساختاری برای مسیر مستقیم

مسیر	<i>b</i>	<i>B</i>	<i>SE</i>	<i>T</i>	<i>P</i>
اثرات مستقیم					
روان رنجوری - سبک اجتناب مدار	-۰/۰۱۸	-۰/۰۱۳	۰/۰۷۹	-۰/۲۲۵	۰/۸۲۲
روان رنجوری - سبک مسئله مدار	-۰/۳۸	-۰/۲۹	۰/۰۷۲	۵/۳۲	۰/۰۰۱
روان رنجوری - سبک هیجان مدار	۰/۶۴	۰/۴۷	۰/۰۶۷	۹/۵۴	۰/۰۰۱
روان رنجوری - طلاق عاطفی	۱/۲۲	۰/۵۰	۰/۱۲۰	۱۰/۱۴	۰/۰۰۱
اجتناب مدار - طلاق عاطفی	-۰/۲۶	-۰/۱۵	۰/۰۷۴	۳/۵۶	۰/۰۰۱
مسئله مدار - طلاق عاطفی	-۰/۲۲	-۰/۱۳	۰/۰۸۱	۲/۷۷	۰/۰۰۵
هیجان مدار - طلاق عاطفی	۰/۳۲	۰/۱۸	۰/۰۸۶	۳/۷۷	۰/۰۰۱
اثرات غیر مستقیم					
روان رنجوری - سبک اجتناب مدار - طلاق عاطفی	۰/۰۰۱	۰/۰۰۲	۰/۰۲۰	-۰/۲۲۷	۰/۸۲۰
روان رنجوری - سبک هیجان مدار - طلاق عاطفی	۰/۱۱۱	۰/۰۸۴	۰/۰۵۹	۳/۵۲	۰/۰۰۱
روان رنجوری - سبک مسئله مدار - طلاق عاطفی	۰/۴۰۵	۰/۰۳۴	۰/۰۳۵	۲/۴۶	۰/۰۱۳
اثرات کل					
روان رنجوری - سبک اجتناب مدار	-۰/۰۱۹	-۰/۰۱۵	۰/۰۵	-۰/۳۵۶	۰/۷۶۵
روان رنجوری - سبک مسئله مدار	-۰/۳۸	-۰/۲۹	۰/۰۷۲	۵/۳۲	۰/۰۰۱
روان رنجوری - سبک هیجان مدار	۰/۶۴	۰/۴۹	۰/۰۶۷	۸/۱۱	۰/۰۰۱
روان رنجوری - طلاق عاطفی	۱/۳۵	۰/۵۳	۰/۱۲۰	۸/۵۴	۰/۰۰۱
اجتناب مدار - طلاق عاطفی	-۰/۲۹	-۰/۱۶	۰/۰۷۴	۴/۲۵	۰/۰۰۱
مسئله مدار - طلاق عاطفی	-۰/۲۸	-۰/۱۴	۰/۰۸۱	۵/۳۵	۰/۰۰۵
هیجان مدار - طلاق عاطفی	۰/۳۶	۰/۱۹	۰/۰۸۶	۴/۱۷	۰/۰۰۱

$p < .05$ $p < .01$ **

نتایج تجزیه و تحلیل اثر مستقیم در جدول ۳ نشان می‌دهد که روان رنجوری بر راهبرد مقابله اجتناب مدار اثر معنی‌داری ندارد ($B = -0.013$, $T = 0.225$, $P = 0.822$). همچنین، روان رنجوری بر راهبرد مقابله‌ی مسئله مدار اثر منفی و معنی‌داری دارد ($B = -0.29$, $T = 5.32$, $P = 0.001$). بعلاوه، روان رنجوری بر راهبرد مقابله‌ی هیجان مدار زوجین اثر مثبت و معنی‌داری دارد ($B = 0.47$, $T = 9.54$, $P = 0.001$). در نهایت، روان رنجوری بر طلاق عاطفی زوجین اثر مثبت و معنی‌داری دارد ($B = 0.50$, $T = 10.14$, $P = 0.001$). راهبرد مقابله‌ی اجتنابی مدار بر طلاق عاطفی زوجین اثر منفی و معنی‌داری دارد ($B = -0.15$, $T = 3.56$, $P = 0.001$). راهبرد مقابله‌ی هیجانی مدار بر طلاق عاطفی زوجین اثر مثبت و معنی‌داری دارد ($B = 0.18$, $T = 3.77$, $P = 0.001$). راهبرد مقابله‌ی مسئله مدار بر طلاق عاطفی زوجین اثر منفی و معنی‌داری دارد ($B = -0.13$, $T = 2.77$, $P = 0.005$). نتایج تحلیل مسیر غیرمستقیم در جدول ۳ نشان داد که راهبرد مقابله‌ی اجتناب مدار در رابطه روان رنجوری و طلاق عاطفی نقش میانجی و معنی‌داری ندارد ($B = 0.002$, $T = 0.227$, $P = 0.820$). همچنین، راهبرد مقابله‌ی هیجان مدار در رابطه روان رنجوری و طلاق عاطفی نقش میانجی و معنی‌داری دارد ($B = 0.111$, $T = 3.52$, $P = 0.001$). در نهایت، راهبرد مقابله‌ی مسئله مدار در رابطه روان رنجوری و طلاق عاطفی نقش میانجی و معنی‌داری دارد ($B = 0.405$, $T = 2.46$, $P = 0.013$). نتایج تجزیه و تحلیل اثرات کل هم در جدول ۳ نشان می‌دهد که روان رنجوری بر طلاق عاطفی زوجین اثر مستقیم مثبت و معنی‌داری دارد ($B = 0.53$, $T = 8.54$, $P = 0.001$) و روان رنجوری بر سبک اجتناب مدار اثر معنی‌داری ندارد ($B = 0.015$, $T = 0.356$, $P = 0.765$) و روان رنجوری بر سبک مسئله مدار اثر مستقیم و معنی‌داری دارد ($B = 0.29$, $T = 5.32$, $P = 0.001$) و روان رنجوری بر سبک هیجان مدار اثر مستقیم و مثبت معناداری

دارد ($P=0/001$ ، $T=8/11$ ، $B=0/49$) و اجتناب‌مدار بر طلاق عاطفی تأثیر منفی و مستقیم معنی‌داری دارد ($P=0/001$ ، $T=4/25$ ، $B=0/16$) و مسئله‌مدار بر طلاق عاطفی اثر منفی و معناداری دارد ($P=0/005$ ، $T=5/35$ ، $B=0/14$) و تأثیر هیجان‌مدار بر طلاق عاطفی اثر مستقیم و مثبت معنی‌داری دارد ($P=0/001$ ، $T=4/17$ ، $B=0/19$).

جدول ۴. باقی‌مانده‌ها (خطا) متغیرهای درون‌زا

متغیرها	برآورد پارامتر	۲R	خطای استاندارد برآورد	T
راهبرد مقابله‌ای	۰/۵۹	۰/۲۸	۰/۰۴	۷/۲۲
طلاق عاطفی	۰/۱۷۱	۰/۴۹	۰/۰۶	۸/۹۵

جدول شماره ۴ مقدار باقی‌مانده متغیرهای درون‌زای مدل را نشان می‌دهد که مقدار R2 برای متغیر طلاق عاطفی برابر با ۰/۴۹ بوده است که نشان می‌دهد مدل مفهومی پژوهش توانسته حدود ۴۹ درصد از واریانس طلاق عاطفی را تبیین کند که مقدار قابل ملاحظه‌ای محسوب می‌شود. همچنین مقدار R2 برای متغیر راهبردهای مقابله‌ای برابر با ۰/۲۸ بوده است که نشان می‌دهد مدل مفهومی پژوهش توانسته حدود ۲۸ درصد از واریانس راهبرد مقابله‌ای را تبیین کند که مقدار قابل ملاحظه‌ای محسوب می‌شود. در ادامه در جدول ۵ شاخص‌های برازش نمایش داده شده است:

جدول ۵. شاخص‌های برازش مدل

شاخص برازش	NFI	RFI	IFI	TLI	CFI	RMSE
مقدار	۰/۹۸	۰/۹۴	۰/۹۷	۰/۹۷	۰/۹۸	۰/۰۴۸
معیار	بزرگتر از ۰/۹۰	بزرگتر از ۰/۹۰	بزرگتر از ۰/۹۰	بزرگتر از ۰/۹۰	بزرگتر از ۰/۹۰	کمتر از ۰/۰۸
تفسیر	عالی	عالی	عالی	عالی	عالی	عالی

در نهایت، در جدول ۵ مقدار شاخص‌های برازش در محدوده قابل قبول قرار گرفته‌اند. بنابراین، مدل پیشنهادی از برازش مطلوبی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر تعیین نقش میانجی‌گری راهبردهای مقابله‌ای در رابطه بین روان‌رنجوری و طلاق عاطفی زوجین شهرستان آمل بود. براساس نتایج به‌دست‌آمده از تأثیر روان‌رنجوری بر راهبردهای مقابله‌ای زوجین، روان‌رنجوری بر مقابله مسئله‌مدار زوجین اثر مستقیم و منفی معناداری دارد و اثر مستقیم روان‌رنجوری بر مقابله هیجان‌مدار به صورت مثبت بوده است. اما روان‌رنجوری بر روی مقابله اجتنابی تأثیری نداشته است. نتایج همسو با پژوهش باقریان و همکاران (۱۳۹۵)، لیندرو^۶ (۲۰۱۰)، لسگو و همکاران^۷ (۲۰۲۰) می‌باشد که در پژوهش‌های خود اشاره کردند روان‌رنجوری دارای رابطه معنی‌داری با راهبردهای مقابله‌ای است و به منظور درک رابطه بین ویژگی شخصیتی، راهبردهای مقابله و مشکلات عاطفی، به این نتیجه رسیده‌اند که ویژگی روان‌رنجورخویی با اجتناب زمانی که آن‌ها در معرض یک رویداد استرس‌زا قرار می‌گیرند، ارتباط دارد. در تبیین نتایج می‌توان بیان کرد راهبرد مسئله‌مدار یک استراتژی مؤثر است، اتخاذ رفتاری برای بهبود مشکلی است که باعث ناراحتی می‌شود. راهبرد مسئله‌مدار در مواقعی مفید است که در آن فرد واقعاً می‌تواند کاری در مورد عامل استرس‌زا انجام دهد (Friedman, 2019). به این دلایل، روان‌رنجوری اثر منفی بر راهبرد مسئله‌مدار دارد. همچنین باید توجه داشت که افرادی که نمره بالایی در روان‌رنجوری دارند، اغلب پاسخ‌های هیجانی شدیدی از خود نشان می‌دهند و به سختی می‌توانند پس از برانگیختگی عاطفی به حالت عادی برگردند. به دلیل برانگیختگی در موقعیت

⁶ Leandro

⁷ Leszko

های استرس‌زا، اغلب از راهبردهای مقابله‌ای ناکارآمد استفاده می‌کنند و راهبردهای مقابله‌های ناکارآمد مانند مقابله هیجان‌مدار تحت‌تأثیر قرار می‌گیرد و اثر مستقیم بر روی این راهبرد می‌گذارد. این امر منجر می‌شود که این افراد از راهبردهای هیجان‌مدار استفاده نمایند. راهبرد هیجان‌مدار زمانی استفاده می‌شود که افراد وضعیت را غیرقابل تغییر ارزیابی کنند. بنابراین، مناسب‌ترین راه برای مدیریت واکنش‌های فرد به عوامل استرس‌زای روانی است که نمی‌توان آن‌ها را کنترل کرد (Elston, 2020). از سوی دیگر از آنجایی که طلاق عاطفی شامل موقعیتی می‌شود که در آن روابط زوجین مختل می‌شود و سرمایه عاطفی بین آن‌ها منفع‌ل شده، بسته به نوع رابطه آن‌ها به سمت فقر عاطفی گرایش پیدا می‌کند، زوج‌ها از راهبرد مسئله‌مدار استفاده می‌کنند. به این دلایل، روان‌رنجوری بر مقابله مسئله‌مدار زوجین اثر مستقیم و منفی معناداری دارد. نتایج مبتنی بر تأثیر روان‌رنجوری بر طلاق عاطفی زوجین نشان داد که روان‌رنجوری بر طلاق عاطفی زوجین اثر مستقیم و مثبت معناداری دارد. نتایج همسو با پژوهش‌های اسماعیلی و همکاران (۲۰۱۹) و امانی و همکاران (۱۴۰۰)، سایه میری و همکاران (۱۳۹۹) و مالوف و همکاران (2005) و اصل و همکاران (۱۴۰۱) می‌باشد. شاه و مورالی (۲۰۱۹) نشان دادند روان‌رنجوری بر ناگویی هیجانی و رضایت زناشویی در بین زوجین متاهل تأثیر دارد (Shah & Murali, 2019). سایه میری و همکاران (۲۰۲۰) نیز در پژوهش خود یک رابطه منفی بین روان‌رنجوری و کیفیت رابطه نشان داد. علاوه بر این در تبیین نتایج می‌توان بیان کرد زوجینی که به عنوان روان‌رنجور طبقه بندی می‌شوند، تمایل دارند به گونه ای زندگی کنند که گویی هیچ اتفاقی نیفتاده است، بیش از حد معمول خوابیده‌اند، سعی می‌کنند، وقایع را به طور کامل فراموش کنند یا به طور کلی از تماس با مردم اجتناب کنند. به این ترتیب آنها در لحظه ای که با موقعیت‌های استرس‌زا به این شکل مواجه می‌شوند، با خود احساس بهتر و راحتی بیشتری می‌کنند (Gashi et al., 2023). که می‌تواند منجر به افزایش طلاق عاطفی گردد. علاوه بر این در اهمیت و تبیین روان‌رنجوری می‌توان بر اساس مدل درون فردی و بین فردی روان‌رنجوری بیان کرد که توضیحاتی را در مورد اینکه چگونه روان‌رنجوری ممکن است کیفیت رابطه را تحت تأثیر قرار دهد، ارائه می‌دهد. مدل‌های درون فردی روان‌رنجوری بر رفتارها یا ویژگی‌های شخصیتی که افراد در رابطه با خود وارد می‌کنند متمرکز است. بر اساس مدل درون فردی، روان‌رنجوری روشی را که فرد از زندگی خود درک کرده، رنگ می‌کند. افرادی که به شدت روان‌رنجور هستند، تمایلی شبیه به ویژگی "گزارش ناراحتی، غمگینی و ناراضی‌تی در طول زمان بدون توجه به موقعیت" دارند (Whitton & Kuryluk, 2012). بر همین اساس، کسانی که روان‌رنجوری بالایی دارند، بیشتر زندگی خود را منفی می‌بینند، از زندگی خود کمتر راضی می‌شوند و به نوبه خود، از روابط خود رضایت کمتری دارند که این امر می‌تواند بر کیفیت رابطه زناشویی تأثیر بگذارد و منجر به طلاق عاطفی در زوجین گردد. از این رو مدل‌های بین فردی روان‌رنجوری همچنین نشان می‌دهد که افراد دارای روان‌رنجوری بالا تجربیات منفی زندگی خود را از طریق رفتارها و احساسات خود ایجاد می‌کنند. در یک رابطه، این می‌تواند به عنوان یک شریک عصبی که واکنشی بیش از حد احساسی به یک رویداد خنثی دارد، به نظر برسد که منجر به مشاجره بین طرفین شود که رضایت از رابطه را کاهش می‌دهد. تحقیقات مشاهده‌ای از این ایده حمایت می‌کند که تعاملات بر رفتار تأثیر می‌گذارد که در طول زمان بر کیفیت روابط تأثیر می‌گذارد (Elston, 2020).

نتایج تأثیر راهبردهای مقابله‌ای بر طلاق عاطفی زوجین نشان داد که راهبرد مقابله اجتنابی و مسئله‌مدار بر طلاق عاطفی زوجین اثر منفی و معنی‌داری دارد و اثر مستقیم مقابله هیجان‌مدار بر طلاق عاطفی زوجین به صورت مثبت بوده است. به عبارت دیگر، با افزایش راهبرد مقابله اجتناب‌مدار، و مسئله‌مدار میزان طلاق عاطفی زوجین به طور معنی‌داری

کاهش و با افزایش راهبرد مقابله‌ی هیجانی مدار، میزان طلاق عاطفی زوجین به طور معنی‌داری افزایش می‌یابد. نتایج در برخی از قسمت‌ها همسو با پژوهش امانی و همکاران (۱۴۰۰) و فشنگچی و بستان (۱۳۹۶) است. امانی و همکاران (۲۰۲۱) نشان دادند استراتژی مقابله‌ای اجتنابی رابطه‌ی مثبت معناداری با طلاق عاطفی دارد (Amani et al., 2021). در تبیین نتایج می‌توان بیان کرد افراد اغلب از طیف وسیعی از راهبردهای مقابله‌ای در مواجهه با عوامل استرس‌زا استفاده می‌کنند. اینکه کدام استراتژی مقابله‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرد تا حد زیادی به نوع عامل استرس‌زا و مشکلات ایجاد کننده آن بستگی دارد (Boden et al., 2013). ازین رو از آنجایی که روابط زوج‌های درگیر در طلاق فاقد عشق، همراهی و دوستی است، آنها اغلب از راهبردهای مقابله‌ای ناکارآمد در روابط خود استفاده می‌کنند. به همین دلیل راهبرد مسئله‌مدار رابطه‌ی منفی با طلاق عاطفی دارد. از سوی دیگر، یکی از عوامل مقابله با استرس روانی در راهبرد هیجان‌مدار است که شامل رویارویی، دوری، فرار-اجتناب و خودکنترلی است. از آنجایی که طلاق عاطفی شامل موقعیتی می‌شود که در آن روابط زوجین مختل می‌شود و سرمایه عاطفی بین آنها منفل شده و بسته به نوع رابطه آنها به سمت فقر عاطفی گرایش پیدا می‌کند، زوجها از راهبرد هیجان‌مدار استفاده می‌کنند. به این دلایل، راهبرد هیجان‌مدار رابطه مثبت قابل توجهی با طلاق عاطفی دارد (امانی و همکاران ۱۴۰۰). همچنین در تبیین نتایج می‌توان بیان کرد بر اساس دیدگاه لازاروس و فولکمن (۱۹۸۴) راهبردهای مقابله‌ی اجتنابی مستلزم فعالیت‌ها و تغییرات شناختی است که هدف آنها اجتناب از موقعیت تنیدگی‌زا است (Tindle et al., 2022). رفتارهای مقابله‌ی اجتنابی ممکن است به شکل درگیر شدن در یک فعالیت تازه و یا روی آوردن به اجتماع و افراد دیگر ظاهر شوند که هر کدام از این راهبردها می‌تواند با طلاق و روابط زناشویی مرتبط باشد. علاوه بر این افراد با مقابله اجتنابی در به اشتراک گذاشتن افکار و احساسات با دیگران ناتوان هستند، در واقع می‌توان گفت روابط فرد اجتنابی با دیگران دارای ثبات نیست و این مسئله به نوبه خود باعث نارضایتی در روابط زناشویی می‌گردد. همچنین راهبردهای مقابله اجتنابی به تلاش‌های غیرمستقیم برای سازگاری با عوامل استرس‌زا از طریق دور شدن از آنها یا با تمرکز بر احساسات خود یا حل یک مشکل اجتنابی دیگر اشاره دارد (Tindle et al., 2022). به این دلایل، روان‌رنجوری تاثیر معناداری با راهبرد اجتنابی دارد. نتایج اثر میانجی راهبردهای مقابله‌ای (مسئله‌مدار، هیجان‌مدار و اجتنابی) در ارتباط بین روان‌رنجوری و طلاق عاطفی نشان داد که راهبردهای مقابله‌ای مسئله‌مدار و هیجان‌مدار دارای نقش میانجی در ارتباط بین روان‌رنجوری و طلاق عاطفی است. نتایج همسو با پژوهش‌های امانی و همکاران (۲۰۲۱)، باقریان و همکاران (۲۰۱۸) و صدیقی و همکاران (۱۳۹۹) می‌باشد که نشان دادند راهبردهای مقابله‌ای دارای نقش میانجی در روابط بین شخصیت و روان‌رنجوری با رضایت و زندگی زناشویی است. افرادی که در مقیاس روان‌رنجوری امتیاز بالایی دارند، احتمالاً یک واکنش روان‌رنجور با یک استرس کوچک از خود نشان می‌دهند و افراد روان‌رنجور تمایل به نشان دادن واکنش و مقابله هیجانی دارند و به راحتی استرس‌زا می‌شوند. بسته به ویژگی‌های افراد روان‌رنجور، اغلب از راهبردهای مقابله‌ای ناکارآمد همچون مقابله‌ی هیجان‌مدار در موقعیت‌های استرس‌زا استفاده می‌کنند. تصور می‌شود که راهبردهای مقابله‌ای وابسته به زمینه و شرایطی هستند، که نشان می‌دهد هم عامل استرس‌زا و هم محیطی که عامل استرس‌زا در آن ارائه می‌شود در راهبرد مقابله‌ای مورد استفاده نقش دارند (Aier, 2022). همچنین راهبردهای مقابله متمرکز بر مسئله می‌تواند با حذف کردن عامل مشکل و مواجهه با مشکل مورد نظر موقعیت عینی را تجزیه و تحلیل کند و احساسات فرد را کنترل کند و راه حل‌های قابل اجرایی همانند تکنیک‌ها، روش‌ها و رویکردهای آموزشی ارائه دهد (Rozel & Balmores, 2018)، که می‌تواند مشکلات و تعارض زناشویی را کاهش دهد و طلاق عاطفی در زندگی را تحت تأثیر قرار دهد. ازین رو ماهیت راهبردهای مقابله‌ای یک فرد ممکن است متناسب با شرایط و عوامل استرس‌زا

تغییر پیدا کند و منجر به عدم نقش میانجی‌گری در رابطه بین روان‌رنجوری و طلاق عاطفی شود. طبیعتاً نوع واکنش زوجین در راهبردهای مقابله‌ای با فشارهای روانی و محیطی بر نوع و میزان کیفیت زندگی زناشویی آن‌ها تأثیرگذار می‌باشد و در نتیجه به کار گرفتن راهبردهای مقابله‌ای مؤثر، نقش مهمی در کاهش استرس در زندگی آنان دارد.

محدودیت‌ها و پیشنهادات: نهایتاً پژوهش حاضر همراه با محدودیت‌هایی همراه بوده است. به طوری که این پژوهش در بین زوجین مراجعه‌کننده به مراکز روان‌شناسی شهر آمل انجام شد، پس می‌بایست جوانب احتیاط در تعمیم رعایت شود. یکی از محدودیت‌ها استفاده از پرسش‌نامه خوداظهاری در این مطالعه است. از جمله محدودیت‌های دیگر پژوهش حاضر این است که پژوهش حاضر از نوع مقطعی بود و داده‌ها در یک مقطع زمانی خاص به دست آمده است. تحقیقات آینده می‌تواند رابطه بین متغیرها را در یک مطالعات طولی بررسی کند. همچنین انجام تحقیقات مشابه بر روی نمونه‌های متنوع‌تر از شهر آمل در جوامع مختلف توصیه می‌شود. در مجموع نتایج نشان داد که روان‌رنجوری و مقابله اجتنابی نقش کلیدی در پیش‌بینی طلاق عاطفی دارند. توصیه می‌شود برای کاهش طلاق عاطفی و افزایش رضایت زناشویی، کارگاه‌هایی در قالب پیشگیرانه مانند کارگاه‌های آموزش راهبردهای مقابله‌ای و شناسایی ویژگی‌های شخصیتی از جمله روان‌رنجوری در تمامی مؤسسات مانند مدارس، دانشگاه‌ها، صدا و سیما و ادارات و کلینیک‌های درمانی و روان‌شناختی برگزار شود. علاوه بر این پرداختن به این عوامل در مشاوره و آموزش قبل از ازدواج و تحقیقات آتی عملی و مؤثر خواهد بود.

تعارض منافع: در این پژوهش هیچ‌گونه تعارض منافع نویسندگان گزارش نشده است.

ملاحظات اخلاقی:

به منظور انجام پژوهش مجوز لازم از دانشگاه و معاونت پژوهش اخذ شده و معرفی نامه ای برای ارائه به مراکز مشاوره دریافت گردید. از افراد مورد پژوهش فرم رضایت نامه آگاهانه و آزادانه پژوهش به صورت شفاهی اخذ شد. بر محرمانه بودن اطلاعات تأکید شد و از اطلاعات جمع‌آوری شده فقط در راستای هدف پژوهشی استفاده شد. حریم خصوصی شرکت‌کنندگان در طول پژوهش رعایت شده بود. نتایج مطالعه بر اساس رضایت آگاهانه انجام گرفت. این مطالعه توسط دانشگاه آزاد اسلامی آیت الله آملی شهرستان آمل، با کد اخلاق مصوبه شماره IR.IAU.AMOL.REC (1402.117). تأیید شده است.

حمایت مالی:

این مقاله از حمایت مالی برخوردار نبوده است.

تشکر و قدردانی:

بدین وسیله از استاد راهنما و کلیه افرادی که در انجام این پژوهش شرکت کردند، تشکر و قدردانی می‌کنیم

References

- Aier, R. (2022). *Teachers burnout and coping strategies in colleges of Nagaland*. Indian Department of Education. North-Eastern Hill University. <http://hdl.handle.net/10603/494244>
- AL-shahrani, H., & Hammad, M. (2023). Relationship between emotional divorce and alexithymia among married women in Saudi Arabia. *Biomedcentral Psychology*, 11, 217. <https://doi.org/10.1186/s40359-023-01236-w>
- Al-Shahrani, H. F., & Hammad, M. A. (2023). Impact of emotional divorce on the mental health of married women in Saudi Arabia. *Public Library of science*, 18(11), e0293285. <https://doi:10.1371/journal.pone.0293285>
- Alaghsband, L., Sharifi, H. P., Farzad, V., & Aghayousefi, A. (2020). Predicting emotional divorce based on emotional literacy, coping styles, quality of life, resilience mediation. *Journal of psychological science*, 19(90), 733-743. [Persian]. <http://psychologicalscience.ir/article-1-603-en.html>
- Amani, R., Nooreini, S. N., & Farhadi, M. (2021). The Structural Model of Emotional Divorce based on Neuroticism through the Mediating Role of coping strategies and emotional regulation. *Journal of Divorce and Remarriage*, 62(3), 227-246. <https://doi.org/10.1080/10502556.2021.1871833>
- Bagherian, M., & Kraskian, A. (2016). The relationship between personality and coping strategies. *TENDENZEN*, 25(3), 11-119. https://www.researchgate.net/publication/309134506_The_Relationship_between_BIG_Five_Personality_Traits_and_Assertiveness
- Behmani, R. K. Impact of Parenting Style on Mental Health Coping Style selfesteem Identity Style Suicide Ideation and Life Satisfaction among Adolescents. *Department of Applied Psychology. Guru Jambheshwar University of Science and Technology*. <http://hdl.handle.net/10603/455623>
- Boden, M. T., Westermann, S., McRae, K., Kuo, J., Alvarez, J., Kulkarni, M. R., . . . Bonn-Miller, M. O. (2013). Emotion regulation and posttraumatic stress disorder: A prospective investigation. *Journal of social clinical psychology*, 32(3), 296-314. <https://doi.org/10.1521/jscp.2013.32.3.296>
- Costa Jr, P. T., & McCrae, R. R. (1992). Four ways five factors are basic. *Personality individual differences*, 13(6), 653-665. [https://doi.org/10.1016/0191-8869\(92\)90236-I](https://doi.org/10.1016/0191-8869(92)90236-I)
- Elston, M. (2020). *The relationship between neuroticism and health outcomes: the effects of vigilance and conscientiousness*. A thesis submitted in partial fulfilment of the requirements for the Degree of Master of Science in Psychology at the University of Canterbury.
- Endler, N. S., & Parker, J. D. (1990). Multidimensional assessment of coping: a critical evaluation. *Journal of personality social psychology*, 58(5), 844. <https://doi.org/10.1037//0022-3514.58.5.844>
- Esplin, C. R., Rasmussen, B. D., Hatch, S. G., Hawkins, A. J., & Braithwaite, S. R. (2024). Neuroticism and relationship quality: A meta-analytic review. *Journal of personality social psychology*. <https://doi.org/10.1037/pspi0000463>
- Fink, B. C., & Shapiro, A. F. (2013). Coping mediates the association between marital instability and depression, but not marital satisfaction and depression. *Couple Family Psychology: Research Practice*, 2(1), 1. <https://doi.org/10.1037/a0031763>
- Friedman, H. S. (2019). Neuroticism and health as individuals age. *Personality Disorders: Theory, Research, Treatment*, 10(1), 25. <https://doi.org/10.1037/per0000274>

- Gashi, D., Gallopeni, F., Imeri, G., Shahini, M., & Bahtiri, S. (2023). The relationship between big five personality traits, coping strategies, and emotional problems through the COVID-19 pandemic. *Current Psychology*, 42(33), 29179-29188. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03944-9>
- Glass, K., Flory, K., Hankin, B. L., Kloos, B., & Turecki, G. (2009). Are coping strategies, social support, and hope associated with psychological distress among Hurricane Katrina survivors? *Journal of social clinical psychology*, 28(6), 779-795. <https://doi.org/10.1521/jscp.2009.28.6.779>
- Haren, E. G., & Mitchell, C. W. (2003). Relationships between the Five-Factor Personality Model and coping styles. *Psychology education: An interdisciplinary journal*, 40(1), 38-49. <https://psycnet.apa.org/record/2003-03512-010>
- Hengartner, M. P., van der Linden, D., Bohleber, L., & von Wyl, A. (2017). Big five personality traits and the general factor of personality as moderators of stress and coping reactions following an emergency alarm on a Swiss University Campus. *Stress Health*, 33(1), 35-44. <https://doi.org/10.1002/smi.2671>
- Jarwan, A. S., & Al-frehat, B. M. (2020). Emotional Divorce and Its Relationship with Psychological Hardiness. *International Journal of Education and Practice*, 8(1), 72-85. <https://doi.org/10.18488/journal.61.2020.81.72.85>
- Lahey, B. B. (2009). Public health significance of neuroticism. *American Psychologist*, 64(4), 241. <https://doi.org/10.1037/a0015309>
- Lazarus, R. S., & Folkman, S. (1984). Stress, appraisal, and coping. *Springer Publishing Company*. <https://doi.org/10.1037/a0015309>
- Leandro, P. G., & Castillo, M. D. (2010). Coping with stress and its relationship with personality dimensions, anxiety, and depression. *Procedia-Social Behavioral Sciences*, 5, 1562-1573. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.07.326>
- Leszko, M., Iwański, R., & Jarzębińska, A. (2020). The relationship between personality traits and coping styles among first-time and recurrent prisoners in Poland. *Frontiers in psychology*, 10, 2969. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02969>
- Malouff, J. M., Thorsteinsson, E. B., & Schutte, N. S. (2005). The relationship between the five-factor model of personality and symptoms of clinical disorders: A meta-analysis. *Journal of psychopathology behavioral assessment*, 27, 101-114. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1007/s10862-005-5384-y>
- Mohammadi, F., Jokar Kamalabadi, M., & Golestane, M. (1396). Construction, factor analysis and standardization of emotional divorce test. *The Women and Families Cultural-Educational*, 12(39), 83-105. [Persian]. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.26454955.1396.12.39.5.1>
- Muñoz-Violant, S., Violant-Holz, V., Gallego-Jiménez, M. G., Anguera, M. T., & Rodríguez, M. J. (2021). Coping strategies patterns to buffer the psychological impact of the State of Emergency in Spain during the COVID-19 pandemic's early months. *Scientific reports*, 11(1), 24400. <https://doi.org/10.1038/s41598-021-03749-z>
- Rasheed, A., Amr, A., & Fahad, N. (2021). Investigating the relationship between emotional divorce, marital expectations, and self-efficacy among wives in Saudi Arabia. *Journal of Divorce Remarriage*, 62(1), 19-40. <https://doi.org/10.1080/10502556.2020.1833290>
- Rozel, S., & Balmores, P. (2018). Avoidance Coping Strategies. *Encyclopedia of Personality and Individual Differences*, 1-3. https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-3-319-28099-8_645-1

- Sayehmiri, K., Kareem, K. I., Abdi, K., Dalvand, S., & Gheshlagh, R. G. (2020). The relationship between personality traits and marital satisfaction: a systematic review and meta-analysis. *BMC psychology*, 8, 1-8. <https://doi.org/10.1186/s40359-020-0383-z>
- Sedighi, F., Dokanehei Fard, F., & Rezakhani, S. D. (2020). Predicting the Marital Satisfaction of Married Female Students of Shahid Beheshti University Based on the Components of Personality Traits and Emotion-Mediated Mediation of Their Coping Strategies. *Medical journal of mashhad university of medical sciences*, 63(1), 2187-2196. [Persian]. <https://doi.org/10.22038/mjms.2020.16298>
- Shabankare, M. G., Heidari, A., Makvandi, B., & Marashian, F. S. (2021). The relationship of mindfulness and difficulties in emotion regulation with emotional divorce through sexual satisfaction among married university students in Ahvaz, Iran. *Journal of Shahrekord University of Medical Sciences*, 23(1), 7-13. <https://doi.org/10.34172/jsums.2021.02>
- Shah, K., & Murali, R. (2019). Impact of Neuroticism on Alexithymia and Marital Satisfaction Among Married Men and Women. *Indian Journal of Mental Health*, 6(1), 69-77. <https://doi.org/10.30877/IJMH.6.1.2019.69-77>
- Shahrokhi, S., Faramazi, M., & Gholinia, H. (2024). Role of Personality Traits in Predicting Newlywed Intimacy and Relationship Quality. *International Journal of Systemic Therapy*, 1-13. <https://doi.org/10.1080/2692398X.2024.2332829>
- Tindle, R., Hemi, A., & Moustafa, A. A. (2022). Social support, psychological flexibility and coping mediate the association between COVID-19 related stress exposure and psychological distress. *Scientific Reports*, 12(1), 8688. <https://doi.org/10.1038/s41598-022-12262-w>
- Tolorunleke, C. A. (2014). Causes of marital conflicts amongst couples in Nigeria: Implication for counselling psychologists. *Procedia-Social Behavioral Sciences*, 140, 21-26. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.04.381>
- Wahyuni, S., Pranata, S., & Pohan, V. Y. (2024). Stressor and Coping Mechanism of Divorced Woman. *Scripta Medica*, 55(1), 1-12. <http://dx.doi.org/10.5937/scriptamed55-47723>
- Whitton, S. W., & Kuryluk, A. D. (2012). Relationship satisfaction and depressive symptoms in emerging adults: cross-sectional associations and moderating effects of relationship characteristics. *Journal of Family Psychology*, 26(2), 226-235. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0027267>
- Xu, J., & Yang, X. (2024). The influence of resilience on stress reaction of college students during COVID-19: the mediating role of coping style and positive adaptive response. *Current Psychology*, 43(13), 12120-12131. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-04214-4>
- Zakhour, M., Haddad, C., Salameh, P., Al Hanna, L., Sacre, H., Hallit, R., . . . Hallit, S. (2023). Association between parental divorce and anger, aggression, and hostility in adolescents: results of a National Lebanese Study. *Journal of family issues*, 44(3), 587-609. <https://doi.org/10.1177/0192513X211054468>
- Zhou, J., Zhang, J., Huang, Y., Zhao, J., Xiao, Y., Zhang, S., . . . Ou, N. (2022). Associations between coping styles, gender, their interaction and non-suicidal self-injury among middle school students in rural west China: A multicentre cross-sectional study. *Frontiers in psychiatry*, 13, 861917. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2022.861917>